

Zbigniew Marten, Leszek Woszczyk

Sprawozdanie z VI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu "Zastosowanie psychologii klinicznej w praktyce sądowej"

Chowanna 2, 117-119

1995

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

„Chowanna”	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	Katowice 1995	R. XXXVII (XLVIII)	T. 2 (5)	s. 117— 119
------------	--	---------------	-----------------------	-------------	----------------



Sprawozdanie z VI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu: *Zastosowanie psychologii klinicznej w praktyce sądowej*

W dniach od 7 do 9 listopada 1994 roku odbyła się w Katowicach VI Ogólnopolska Konferencja Naukowa poświęcona zastosowaniom psychologii klinicznej w praktyce sądowej. Organizatorem Konferencji była, obchodząca w tym roku jubileusz dwudziestolecia istnienia, Katedra Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, a współorganizatorem — Sekcja Psychiatrii Sądowej Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.

Katedra Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Śląskiego, prowadzona od dwudziestu lat przez prof. dr. hab. Jana M. Stanika, specjalizuje się w psychologii sądowej. Uważana jest za czołowy ośrodek naukowo-dydaktyczny w tym zakresie. Widomym znakiem tej specjalizacji są cyklicznie organizowane konferencje naukowe, gromadzące czołowych specjalistów prawa, psychiatrii sądowej i psychologii z całego kraju, a także z zagranicy.

Pierwszą konferencję poświęconą „zastosowaniu psychologii klinicznej w praktyce sądowej” Katedra zorganizowała w 1980 roku. Jej temat stał się tytułem cyklu następnych spotkań. *O współpracy psychologiczno-psychiatrycznej w ekspertyzach sądowych* mówiono w trakcie obrad II Konferencji (Katowice, 1982). Trzecie spotkanie odbyło się w 1984 roku w Branicach, a poświęcone było tematowi: *Uzależnienie alkoholowe — psychologiczne i psychiatryczne problemy w ekspertyzach sądowych i terapii*. Na IV Konferencji omawiano *Psychologiczne i psychiatryczne problemy ekspertów w sprawach rodzinnych* (Katowice, 1986). Tematem jubileuszowo-

wej V Konferencji, którą zorganizowano w obsadzie międzynarodowej, był *Status metodologiczny i wyjaśniająco-prognostyczna funkcja sądowej opinii psychologicznej i psychiatrycznej* (Katowice, 1988).

Tegoroczna, VI Konferencja Naukowa, odbyła się po dłuższej, bo czteroletniej przerwie. Tym razem obradowano na temat *Etyczno-zawodowych problemów sądowego opiniodawstwa psychiatrycznego i psychologicznego*. W obradach udział wzięli przedstawiciele nauk prawnych, psychiatrii i psychologii z ośrodków akademickich całego kraju. O prawnych aspektach ekspertyz i etycznej interpretacji formalnych ograniczeń funkcji biegłych mówili w swych wystąpieniach prawnicy: prof. dr hab. Maciej Tarnawski z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu i prof. dr hab. Tadeusz Widła z Uniwersytetu Śląskiego. Etyczne aspekty opinii psychiatrycznych rozważali m.in.: prof. dr hab. Józef Kocur z Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi, dr hab. Jerzy Pobocho z Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie i dr hab. Krzysztof Gierowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. O moralnych dylematach sądowych biegłych psychologów traktowały referaty dr. Zdzisława Majchrzyka z Kliniki Psychiatrii Sądowej w Pruszkowie oraz pracowników Katedry Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (dr Danuty Rode, dr Hanny Przybyły, dr Agnieszki Pietrzyk, dr. Zbigniewa Martena, mgr Joanny Różańskiej-Kowal, mgr. Izabeli Rajskiej, mgr. Tomasza Cybulskiego, mgr. Leszka Woszczaka). Ogromne zainteresowanie uczestników Konferencji, przysłuchującej się obradom publiczności, a także dziennikarzy lokalnej prasy, radia i telewizji wzbudziło wystąpienie dr. Mariana Ciesielskiego ze Śląskiej Akademii Medycznej poświęcone problemom prawnym i etycznym transseksualizmu. Teoretyczne ramy powinności i dylematów moralnych biegłego psychologa i psychiatry, zakreślone w referacie wprowadzającym autorstwa prof. dr. hab. Jana M. Stanika, były dyskutowane i weryfikowane na podstawie praktycznych doświadczeń uczestników dyskusji „okrągłego stołu”, której moderatorem był dr hab. Jerzy Pobocho.

Konferencję uświetnili swoją obecnością: Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Henryk Moroz, Dyrektor Instytutu Psychologii Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Zofia Rajtaczak oraz przedstawiciele Sądu Najwyższego — dr Lech Paprzycki, oraz Biura Rzecznika Praw Obywatelskich — dr Jan Malec.

Organizatorzy VI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej zapowiedzieli wydanie drukiem materiałów pokonferencyjnych.

Ostatnim akordem Konferencji była skromna uroczystość poświęcona jubileuszowi dwudziestolecia Katedry Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Studia psychologiczne na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach powołano już w pierwszym roku istnienia uczelni, tj. w roku akademickim 1968/1969. Od początku prowadzona była także specjalizacja w zakresie psychologii klinicznej.

Instytut Psychologii utworzono w 1974 roku w ramach ówczesnego Wydziału Nauk Społecznych. W 1976 roku z połączenia Instytutu Psychologii i Instytutu Pedagogiki powstał Wydział Pedagogiki i Psychologii. W tymże roku zainicjował działalność Zakład Psychologii Klinicznej, którego kierownikiem mianowano dr. Jana M. Stanika. Po reorganizacji w 1981 roku i rozwiązaniu Instytutu Psychologii Zakład uzyskał status Katedry Psychologii Klinicznej.

Do 1982 roku Katedra prowadziła badania naukowe i działalność dydaktyczną głównie w zakresie psychologii klinicznej człowieka dorosłego oraz psychologii sądowo-penitencjarnej. W 1983 roku powstała w ramach Katedry Pracownia Psychologii Klinicznej Medycznej, prowadzona przez prof. dr hab. Irenę Heszen-Niejodek. Pracownia ta rozpoczęła pionierskie badania w zakresie zastosowania wiedzy psychologicznej do praktyki lekarskiej oraz kształcenia psychologów do pracy w różnych placówkach leczenia pozapsychiatrycznego. Osiągnięcia naukowe prof. dr hab. Ireny Heszen-Niejodek czynią z niej pierwszoplanową postać polskiej psychologii zdrowia.

Specjalizację sądową realizowano w Pracowni Psychologii Klinicznej Sądowej prowadzonej przez kierownika Katedry prof. dr. hab. Jana M. Stanika.

Ogółem na dorobek naukowy Katedry Psychologii Klinicznej składa się 24 prac zwartych oraz ponad 250 artykułów zamieszczonych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. Pracownicy Katedry uczestniczyli w ponad 60 krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, na których wygłosili 97 referatów.

W minionym dwudziestolecu pod okiem profesorów i adiunktów Katedry powstało ponad 350 prac magisterskich i 7 prac doktorskich.

W latach 1987—1990 Katedra była pomysłodawcą i organizatorem Podyplomowego Studium Psychologii Klinicznej Sądowej. Studia te ukończyło 46 słuchaczy — psychologów i pedagogów zatrudnionych w rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych, szkolnictwie średnim i wyższym oraz poradnictwie psychologicznym.

Współpracując z sądami województw katowickiego i opolskiego, pracownicy Katedry sporządzili w latach 1975—1994 ponad 1200 opinii sądowo-psychologicznych w sprawach karnych, rodzinnych i spadkowych. Odbiorcami opinii były także prokuratury tych województw.

Pracownikami naukowymi i naukowo-dydaktycznymi Katedry było w sumie 46 osób, w tym: 2 profesorów, 12 doktorów i 32 magistrów.

Uczestnicy spotkania jubileuszowego rozstali się z życzeniami rychłego spotkania na kolejnej konferencji naukowej i kolejnym jubileuszu. Będą kontynuowali działalność naukową i dydaktyczną służącą uczelni, regionowi i państwu.

*Zbigniew Marten
Leszek Woszczyk*